

Examen VWO

2016

tijdvak 1
vrijdag 27 mei
13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen hoort een bijlage.

Dit examen bestaat uit 49 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 55 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Antik Çağ Mozaiklerinde Matematik

- 1p 1 Yazının birinci paragrafında geçen 'Ağaç yaşken eğilir' ifadesi aşağıdaki hangi atasözünü veya deyimini akla getirmektedir?
- A akıl yaşta değil baştadır
  - B her taşın altından bir Çapanoğlu çıkar
  - C su akar yolunu bulur
  - D su testisi su yolunda kırılır
  - E yılanın başını küçükken ezmeli
- 1p 2 İkinci paragrafta vurgulanan konu nedir?
- A araştırma kabiliyeti
  - B iletişim zorluğu
  - C plan ve uygulama
  - D pratik ve teknik
  - E ulaşım gücü
- 1p 3 Yazıya göre mozaik kodlamaları niçin yapılmaktadır?
- A araştırmayı daha kolaylaştırmak için
  - B geometrik şekiller oluşturmak için
  - C mozaikle matematiği birleştirmek için
  - D mozaiklerin dönemini belirlemek için
- 2p 4 Welke van de onderstaande beweringen zijn juist volgens de tekst en welke zijn onjuist?
Neem de nummers over en noteer achter elk nummer 'juist' of 'onjuist'.
- 1 De Amisos en Antandros mozaïken bestaan uit verschillende patronen.
  - 2 Het tijdstip voor de coderingswerkzaamheden was van te voren vastgesteld.
  - 3 De geometrische coderingen op alle mozaïken waren hetzelfde.
  - 4 De geometrische patronen op de mozaïken zijn systematisch aangelegd.

Tekst 2 Yerin Altında 8 Bin Asker

- 1p 5 Wat is de meest opmerkelijke eigenschap van de Terracottasoldaten?
- 1p 6 Wat is het mysterie van het Terracottaleger waar experts nog steeds onderzoek naar doen?
Je moet in het Turks antwoorden.

- 1p 7 Ortaya çıkarılan bu buluş neden bir hazine olarak nitelendirilmektedir?
A askerler paralarıyla gömüldüğünden
B bozulmadan günümüze kadar gelmesinden
C büyük miktarda altın bulunduğundan
D kültürel öğeler barındırdığından
- 2p 8 Welke van de onderstaande beweringen zijn juist volgens de tekst en welke zijn onjuist?
Neem de nummers over en noteer achter elk nummer 'juist' of 'onjuist'.
1 De soldaten staan in een willekeurige volgorde en zijn even belangrijk.
2 Doordat de wapens van brons zijn gemaakt, zijn ze niet beschadigd.
3 Sommige soldaten en paarden zijn alleen van brons gemaakt.
4 De beelden worden geprikt voordat ze in de oven worden gezet.
- 1p 9 Uzmanlara göre, yer altındaki bazı odalar neden boş olarak bulunmuştur?
A bilinmeyen şekilde heykellerin toz olarak dağılmasından
B imparatorun yeteri kadar zamanı kalmadığından
C odalardaki heykellerin gizlice çıkarılıp götürülmesinden
D yeterli sayıda asker veya at heykellerinin yapılamadığından
- In de tekst worden drie redenen genoemd waarom keizer Çin Şi Huang het Terracottaleger heeft laten maken.
- 1p 10 Schrijf deze drie redenen op.
Je moet in het Turks antwoorden.

Tekst 3 Değişik Bir Ülke

- 1p 11 İlenmek sözcüğü parçada hangi anlamda kullanılmıştır?
A dilek
B lanet
C nefret
D sevgi
- 1p 12 Hoe wordt de Chinese vloek volgens de tekst omschreven?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 13 Welke drie landen doen hun werk goed volgens de tekst?
Je moet in het Turks antwoorden.

- 1p 14 Yapılan ankete göre ekonomileri oturmuş ülkeler neden parçada geçen [c] şıkkını tercih ediyor?
- A bir iki yıl içinde ne yapacağını bilemediğinden
  - B genel anlamda bir seçeneği olmadığından
  - C kısa dönemde ne yapacağını bildiğinden
  - D yapacağı her yatırımdan kazançlı çıkacağından
  - E yatırım yapabileceği alanların azlığından
- 1p 15 Parçaya göre birkaç yıl önce Türkiye'deki büyüme oranı neden Çin'deki seviyede seyretmekteydi?
- A biyoteknoloji alanındaki yatırımların gittikçe çoğalmasından
  - B geleceğini göremedikleri yatırıma değer vermediklerinden
  - C getirisi daha uzun dönemde olabilecek yatırıma yönelmelerinden
  - D memleketin ihracatına ve ihraç mallarına yatırım yaptıklarından
  - E yatırımcıların daha çok inşaat sektörüne yönelmelerinden
- 1p 16 Parçaya göre 'günübirlik kararlarla vaziyeti idare etmek' hangi sonucu doğuruyor?
- A Asya'daki siyasi kriz Türkiye'yi etkiliyor.
  - B Avrupa'nın ekonomik krizi Türkiye'yi etkiliyor.
  - C Teknolojik ürünlerin ihracatı engelleniyor.
  - D Teknolojik yatırımlara öncelik verilmiyor.

Tekst 4 Rengârenk Özgürlük: Mandela

- 1p 17 Parçaya göre büyük bir lideri sinema karelerine sığdırmanın çok zor olmasının sebebi nedir?
- A Çevresindeki kişiler de çok önemlidir.
  - B Düşünceleri karmaşık ve anlaşılır değildir.
  - C Hayatı birbirinden değerli detaylarla doludur.
  - D Yaşadıkları zorluklar gizli sırlarla doludur.
- 2p 18 Vanwege welke drie redenen heeft Nelson Mandela volgens de tekst zijn vrijheid gekregen?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 19 Parçaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisi doğrudur?
- A Cezaevi müdürünün izniyle, Mandela oğlunun cenazesine katılmıştır.
  - B Eşi Winnie, silahlı çatışmaya son verme kararına saygı göstermiştir.
  - C Nelson Mandela ve arkadaşları aynı hücrede kalmışlardır.
  - D Nelson Mandela ve arkadaşları şiddet içeren olaylara katılmışlardır.

- 1p 20 Aşağıdaki temalardan hangisi Mandela: Özgürlüğe Giden Yol filminde ele alınırken, 'Özgürlüğün Rengi' filminde **işlenmemiştir**?
- A gardiyanların tavrı
  - B mahkumiyet hayatı
  - C meslek hayatı
  - D politik düşünceleri
  - E yol arkadaşları
- 1p 21 Welke stappen heeft Nelson Mandela ondernomen om president te kunnen worden?
Schrijf de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin waarin dat staat.
- 1p 22 Mandela'nın, eşi Winnie'den ayrılmasının sebebi nedir?
- A başkanlığından dolayı yeterince zaman ayıramaması
  - B eşinin barış elçiliği ödülünü kabul etmemesi
  - C eşinin silahlı çatışmaya devam etmek istememesi
  - D yıllarca ayrı kalmasından dolayı artık onu unutması
- 1p 23 Üçüncü filmde esas olarak anlatılan nedir?
- A gardiyanın değişimindeki gizem
  - B halkın kurulu düzene isyanı
  - C hayat mücadelesinin kronolojisi
  - D liderin bilinmeyen yanları

Tekst 5 Diyarbakır Surları

Kies bij iedere open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.

- 1p 24
- A bölge
  - B görkem
  - C mimari
  - D motif
  - E müze
- 1p 25
- A ayak
  - B kontrol
  - C koruma
  - D yer

- 1p 26 Dördüncü ve beşinci paragraf arasındaki ilişki nedir?
A Dördüncü paragrafta yöneticiler, beşincide kale burçları anlatılıyor.
B Dördüncü ve beşinci paragrafta Osmanlı dönemi anlatılıyor.
C Her iki paragrafta ana konu olarak burç kabartmalarına değiniliyor.
D Her iki paragrafta ana konu olarak surların onarımına değiniliyor.
- 1p 27
A hanlara
B kitabelere
C mescitlere
D resimlere
- 1p 28
A görkemleştirilmiş
B sağlamlaştırılmış
C yenilenmiş
D yükseltilmiş
- 1p 29
A armağanlarını
B davetiyelerini
C koşullarını
D tekliflerini
- 1p 30
A değer yitirirken
B güzelleşirken
C önem kazanırken
D yozlaşırken

Tekst 6 Süt İçtim 'Midem' Yandı...

- 1p 31 Yazıya göre bebekler eski zamanlarda da anne sütünü bir sorun yaşamadan içebiliyor muydu?
A Evet, çünkü anne sütüne laktoz şekeri ekleniyordu.
B Evet, çünkü sindirimleri bugünkü gibi işliyordu.
C Hayır, çünkü kimi toplumlarda anne sütü içirilmezdi.
D Hayır, çünkü kimi kapalı toplumlarda hastalıklar vardı.
- 2p 32 Schrijf de drie oorzaken op van Lactose-intolerantie op die ertoe leiden dat men zich niet goed voelt.
Je moet in het Turks antwoorden.

- 1p 33 Yazıya göre laktaz sürekliliğine neden olan değişikliğin gerçek kaynağı öncelikle hangi kıtada bulunuyor?
A Afrika
B Amerika
C Avrupa
D Avustralya
- 1p 34 Wat is de reden dat Lactose-intolerantie niet als ziekte kan worden beschouwd?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 35 Wat is de oorzaak dat sommige baby's een afkeer hebben van melk?

Tekst 7 Dostoyevski

- 1p 36 Waaruit kunnen we volgens de tekst opmaken dat Dostojevski geen pessimist was, maar een optimist?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 37 Volgens de tekst is Dostojevski's beschrijving over de natuur van de mens zeer realistisch.
Schrijf de eerste twee en laatste twee woorden van de zin waarin dat staat.
- 1p 38 Yazıya göre bir insanı yanlış seçim yapmaya zorlayan nedir? B2
A düşün kırıklıkları
B düşünce yapısı
C kaderine inanmama
D yanlış zamanlama
- 1p 39 Op welke manier nam Dostojevski wraak op het menselijke bestaan?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 40 Yazıya göre Rus yazarları birbirlerine karşı hangi tutum içindeydiler?
A abartılı övme
B destekleyici
C içten pazarlıkçı
D küçümseyici
E sert eleştirme

- 1p 41 Yazara göre Dostoyevski'yi geniş kitlelerin okuduğu yazar yapan nedir?
Dostoyevski'nin
A başka yazarlara destek çıkması
B çok kişilikli bir yazar olması
C çok sayıda roman yazmış olması
D felsefeyi iyi dile getirmesi
- 1p 42 Yazara göre Dostoyevski'nin kişiliği nasıldır?
A başarıya eğilimli
B eleştiriye açık
C övgü meraklısı
D zevkine düşkün

Tekst 8 Hata Olsun Ama!

- 1p 43 Parçaya göre ne zaman yapılan bir işten şüpheye düşülür?
A çalışanların eleştiriye açık oldukları zamanda
B hata oranı çok yüksek seviyelere çıktığında
C hata oranı sıfır düzeyinde olduğunda
D iş verenlerin ansızın kontrol yaptıkları dönemde
- 1p 44 İkinci paragrafın ana düşüncesi nedir?
A analiz edebilmenin sağladığı faydalar
B çığır açan yeni buluşların getirdiği önem
C deneme-yanılma yönteminin başarısı
D var olan bilgilerin kullanılmasının etkileri
- 1p 45 Üçüncü ve dördüncü paragrafta anlatılmak istenen nedir?
A Dördüncü paragrafta üçüncünün sonuçları üzerinde durulmaktadır.
B Her iki paragrafta da değişik sorulara aynı cevap verilmektedir.
C Her iki paragrafta da bir yanlış sonucunda başarıya ulaşıyor.
D Üçüncü paragrafta dördüncü paragrafın sebepleri ele alınmaktadır.

- 1p 46 Yazıya göre, hata ile yanlış arasındaki fark nedir?
- A Hatalar hoş görülebilirken yanlışlar cezalandırılır.
  - B Her yapılan yanlış telafi edilebilir.
  - C İnsanlara karşı yapılan hatalar kötü sonuçlanır.
  - D İşteki yanlışlar aile hayatını etkilemez.

Lees bij de volgende opgaven steeds eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 9 Aşk Üstüne

Je beste vriend denkt dat geluk door een ander wordt bepaald. De schrijver van deze tekst is het daar niet mee eens.

- 2p 47 Waardoor wordt geluk nog meer bepaald volgens de tekst? Schrijf drie van de vier oorzaken op.

Tekst 10 Masörlük Ve Görme Engelliler

Via een kennis heb je deelgenomen aan een voorlichtingsavond over massage door slechtzienden. Volgens de spreker op deze avond zijn er verschillende redenen waarom men de voorkeur geeft aan massage door slechtzienden.

- 2p 48 Schrijf drie redenen op.

Tekst 11 Çağımızın Yeni Sorunu

Het is bekend dat tegenwoordig de meerderheid van de werknemers met mobiele apparaten alle nieuwste ontwikkelingen op hun werkplekken willen volgen.

- 1p 49 Hoe houden de mensen tijdens hun vakantie afstand van hun werk? Noteer de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin waaruit dat blijkt.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.